

מסורת הש"ס

(א) [לעיל נו: ב] (ב) [לקמן סא: א] (ג) רש"ל וס"א, (ד) ז"ל מן האירוסין בין מן הנשואין אף וכו' וס"א בילקוט, (ה) כתובות לו: א, (ו) [לקמן ס: א].

תורה אור השלם

1. וְהָיָה אִשָּׁה בְּתוּלָהָ:
 2. וְיָקָרָה כֵּן:
 3. אֲלֶמְקָה וְגִישָׁה
 וְחֻלְלָה וְהָיָה אֵת אֵלֶּה לֹא
 יִקָּח יֵם בְּתוּלָה
 4. יִקָּח יֵם אִשָּׁה:
 5. וְיָקָרָה כֵּן יֵם
 6. וְיִאֲמָר יְהוָה לְתִמְרָה
 7. כְּלוּלָה שְׂבִי אֲלֶמְקָה
 8. אֲבִיקָ עִדִּי יְגִיד שְׁלֵחַ נָה
 9. בְּאֵמֶר נָה יִתְּנֶה לָּהּ
 10. כְּאֵמֶר יִתְּנֶה לָּהּ תִּשְׁבַּח
 11. בֵּית אֲבִיהָ:
 12. בְּרִישַׁת לֹה יֵם
 13. וְיִתֵּן הָאִשָּׁה הַשְּׂכֵב
 14. עִמָּה לְאֵבִי
 15. כְּשִׁמְשׁ יִתֵּן לוֹ וְיִתֵּן
 16. לְאִשָּׁה תַּחַת אִשָּׁר עָנָה
 17. וְיִכַּל שְׁלֹחָה כֵּן
 18. מִיָּד:
 19. בְּרִישַׁת כֵּן

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה הא
לא אישתי וכו' דביאה
אירוסין. נ"ב צפ"ק
דקידושין קא מיבעיא ליה
וע"ש דף י ע"א:

מוסף רש"י

תתארמלו או תגדרשו,
 מן הכססם כלל,
 מן הגשוראן פסולת.
 שזימם חללה נביאמו
 (עזרי' ו.) מן הארדיסין
 בשורט. דלפלו ר"מ
 פסל מן הארדיסין
 מן חייקין, דשמתמרת
 נילא פסולת לזל מן
 לא (שם). פרט לבגור.
 או ארמין מקלע (שם).
 לכל התפולס (תחבוט) מן
 בחוריה אפילו מקצת
 בחורים משבטו. או
 בחוריה או לשא חתול
 יקח (שם). בבחוריה
 מן חתולס. מן חתולס
 הקפיד כחבוט לזל נערה
 שלח דרכה וזיל נערה
 שפיר לזל נערו (שם).
 דש שזימ לזל בחוריה
 קיימין. לענין עיניה שלח
 נענעלה אפילו שלח דרכה
 (ח.צ.).

תום' חד מקמאי

אָדער רב יהודה אמר
רב נבעלץ פארט כסדרה
פסולה בחלופה פון ל"ג
מתיב רבה ולו תהיה
לאשה כסדרה הריחא לו
לרבי לא למנהל ל"ג יורשה
וחלוצה לכהן הדיוט ה"ד
ג'ימאס כסדרה מאי איראי
אמנא אמנא תיפוק לי
ה"ה' בעולה. פירוש אה
ר'קמן גורס עממ
ומפתח עממ אה (נצח)
[נשא אלה] לאו בשל
כסדרה ומשום אלה
זאי משום בעולה אה
הא מני ר"מ היא ורב
דאמרי כ"ר"א ושמינץ מהא
זאי פירש כסדרה
לה קנס. ואקשינא
ר'מיא איראי משום
בעולה. ור'און ור'מאי

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

נפ.

עין משפט
נר מצוה

נה א מ״י פ״ז מהל' אקורי צ״א הל' יב סמג לארץ קנה ועשין כו: **נז** ב מ״י שס הל' א: **נז** ג מ״י שס הלכה א: **נח** ד מ״י שס הל' יא: **נח** ה מ״י שס הל' יג: **ס** ו מ״י שס הל' יח ט״שׁ אה״ע סימן ו סעף א:

סא ז מ״י שס הלכה יד:
סב ח מ״י פ״א מהל'
נערה בתולה הל' ה
סמג לארין פד טוש״ע
אה״ע סי' קעז סעיף ד:

[illegible]

(א) נראה דל"ל ועוד דלקמן
פסק רב הלכה כרשב"י גבי
הולד חלל כו'. (ב) לפנינו
בגמ' לא אמרין שום חילוק
בין מפותה לאנוסה אליבא
ד"הרש"א וצ"ע. (ג) נראה דל"ל
הגססין כפ' עשרה יוחסין דף
ע"ז ע"ב.

מזהו בחר נישואין אולינן. ממון פירוש הקונטרס משמע דשמואל ידע דמיבעיא ליה אם מותר לכונסה משגברה או לא אע"ג דמתניתין לא איירי באיסור קידוש מ"מ שמואל הוה מדמי איסור קידוש לאיסור חללה וקשה לר"י דמעיקרא פשט ליה שמואל דבחר נישואין אולינן ובחר הכי פשט ליה דבחר איירוסין אולינן וזלזל דלח הוה ליה למימר דלזוייה עולה לא קמיבעיא לי כיון דליהו נמי ידע דלח קמיבעיא ליה אלח לענין קידוש אלח שהיה מדמה זה לזה והכי הוה ליה למימר שאני איסור קידוש מאיסור חללה ונראה לר"י דשמואל היה סבר דמיבעיא ליה אי חשיב ליה לר"מ משתמרת לביאה פסולה כיון הקידושין היו דבחר או לא והיה יכול להשיבו דזו ביאה כשרה היא דמותר לכנס כדקאמר בסמוך אלח לפי דבריו שסבור דאיסור לכנס משיב לו תנינא דמנן הנישואין פסולות וכיון דעיקר חללות מן הנישואין סברא הוה דבחר נישואין אולינן אפי' הוה הקידושין דבחר: **הא לא אישתני גופה**. קודם נישואין אחר שנתמנה להיות כ"ג וס"ה אם אירס בזוגות א קטנה ובגרה ואח"כ נתמנה להיות כ"ג דדוקא נתמנה ואח"כ בגרה הוה דלח יכנס דנשתנה הגוף אחר שנתמנה וז"ע אם אחר שנמתנה נעשית מוכת עץ או בעולה אי הוה נשתנה הגוף ולא יכנס או לא וקטא משמע צ"ע הקדושין (דף ט.) דלח חשיבא בעולה אפי' קדושין גופה דקאמר אי תחלת ביאה קונה יכול כ"ג לקדש בביאה ואי חשבו כאישתני גופה היאך יכנס והלא בעולה היא בשעת נישואין אם תאמר דביאה איירוסין (ט) עושה ומייהו צ"ע אלו נעדרות (כתובות לה: וספ.) חשיב בעולה אולינן הגוף גבי הא דפסיק דאדברה בתולה בשניה לגזירה שוה שהרי אי קורא בה נערה אחר לא אורסה ומשני הא אישתני גופה הא לא אישתני גופה והא דאמר"י צ"ע נערה בכתובות (דף מה. וספ.) ודלמא כי חזית רחמנא היאך דלח אישתני גופה שלא בגרה התם שהיתה כבר בעולה מן הבועל לא חשיב שינוי הגוף בצעילת בעל ובעילת בעל אע"ג דהוי שינוי הגוף התם לא איירי אלח בנשמתה אחר אחר העצירה. [וע"ע חס' כתובות מה. ד"ה דלמא:] **דומיא** דגרופה. וא"ת דאדברה

לדווקא מן הנשואין ו"ל לדחומרה מקשינן ועוד חרי' דגרופה הויא
 אף מן האירוסין כמו גרופה דכהן הדיוט ואע"ג דבהשלת (גיטין מא. וסס)
 ה'א לן מגוריה שור. [וע"ע חס' וזכיה מת. ד"ה דכ"ע:] **פ"ט** **לבוברת**
צבת בתו"ב. לא מני למימר לרבי מאיר בתולה שלימה משמע בין
 י"י צוברת ולא משמע ליה למדרש מציינת אלא לעיני שלא דררנה
 עינין ליה לר"מ בפרק אלמנה ניוזנת (כתובות לו. וסס) דלמר מקצת
 אלא דררנה דמבטלה איכא למעוטי שלא דררנה דהא צקנס של
 קידושין (דף ק. ה') מודה רבי לעיני קנס דכולהו משלמי וכן
 בדו ומיהו קשה לר"י לנאח דלמר בתולה שלימה משמע אמיא
 שלימה וכן גבי נערה המאורסה ומיהו בתולה דגבי קנס איכא
מא בדרבבה תיפוק ל"ה דהויא בעורא. משמע דאסירה ליה
 איכא צניייהו בעולה לכהן גדול היינו בעולה מאותה בעילה עצמה
 ונלה לאחר שלא דררנה ועוד דל"כ הוה ליה למיפך הימחא לר"א
אלא לאו ש"א בדרבה. משמע דמשלם קנס אציאה שלא
 ס דכולהו משלמין הקשה ריב"א מכאן על פירוש רש"י צ"י בן
 כריתות דיתין להניל צנפשו ופריך ואלו נערות שיש להם קנס
 הצ"ח

ממנו. לכונסה משבגרה או לא: **בפר.** קיסה דאירוסין אזלין ושרי
ליליה או בטר נישואין אזלין וכיון דבגרה אסרה ליה: **מן האירוסין**
שערות. אלמנה בפסול כהונה בטר נישואין אזלין מדלח פסול אלמנה
שנתארסה לכהן ומת: **יגוס.** אלמנה בטר אירוסין אזלין: **שאי הסס**
האירוסין אלא ר"ל ר"ת **האירוסין**

מהו בטר נישואין אולוין א"ל תניתוה⁶ הנשואין פסולות מן הא לשוויה חללה לא קא בבתוליה יקח מאי קא קיחה דנישואין בעי תניתוה⁷ אירס את ד כהן גדול יכנוס שאני הכא נמי כתיב אשה ראית⁸ היא אישתני גופה: **בתני**⁹ כהן גדול אלמנה מן האירוסין וילא ישא את הבוגרת מכשירין בבוגרת¹⁰ גמ' תנו רבנן¹¹ אלמנה מן האירוסין בין אלמנה מהו דתימא לילך אמה להלן מן הנישואין קמ"ל ואימא הכי נמי גרושה בין מן הנישואין אף אלמנה בין מן הא וילא ישא את הבוגרת בבתוליה יקח פרט בתוליה דברי ר' מאיר מכשירין בבוגרת כמאיר סבר בתולה משמע בתוליה עד בבתוליה בכדרכה ורבי אלעזר ורבי שמעון שלימה משמע בתוליה בבתוליה עד שיהיו בכדרכה בין שלא אמר רב ובעלה שלא מתיב רבא ולו תהיה לו פרט לאלמנה לכה לכהן הדיוט היכי דמי איריא משום אלמנה דהויא לה בעולה א ומשום אלמנה אין

בְּעוֹלָה. וּתְנִיחַ לְקַמֵּן [ע"ב] אֲנוּקָת עֲלָמוֹ וּמִפּוֹתָת עֲלָמוֹ לֹא יֵשֶׁא:
הָא

ואחרי' לא דכולי עלמא ג"ש עדיפא מהקישא שאני התם דעיקר שטר
שבבדו בתרדיה. לאו דוקא כלו אלא כלומר נתמעטו קלת: **אפי'**
בדרכה בין שלא בדרכה בתוליה להכשיר שלא בדרכה בתוליה למו
בבתוליה במקום בתוליה ועוד דע"כ לר"מ בתולה מקצת בתולה ד
כספ כספ וקוד ועוד דאי אפשר בתולה שלימה משמע למעוטי
בערה כתיב בתולה אפילו הכי יש לה קנס כדאמר בפרק
לענין סקילה בנערה המאורסה לא פליג רבי אלא משום דכתיב
לאיטריך גבי קנס למעוטי בוגרת תיפוק ליה מדכתיב בתולה דמש
למימר לאיטריך כדדרשינן בפרק אלו נערות (כתובות נח: ושם): **א**
אע"פ שאי בעולת עלמו והא דקאמר ברש אלו נערות (שם ז' ושם
שנאנסה בה וכן פירש ר"ח ולא כמו שדוחק שם בנעוטרות לפרש ש
ואחר צנעלה שלא בדרכה אלא לר"מ מאי איכא למימר
בדרכה וכן ב"ק קידושין (פד: ושם) דקאמר מודה רבי לענין
סורר מורה (פאהדין עג. ושם) גבי דרף אחר חייבי לאוין ואחר חר